

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI A.Ş.**

31 ARALIK 2002 VE 2001
TARİHLİ MALİ TABLOLAR

Türkiye Cumhuriyet
Merkez Bankası A.Ş.'ne
Ankara

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU

1. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.'nin ("Banka") 31 Aralık 2002 ve 2001 tarihli bilançoları ile aynı tarihte sona eren yıllara ait gelir, özsermaye ve nakit akım tablolarını denetlemiş bulunuyoruz. Söz konusu mali tablolar 31 Aralık 2002 tarihi itibarıyla Türk Lirasının satın alma gücüyle ifade edilmiştir. Hazırlanan mali tablolardan Banka yönetimi sorumludur. Bizim sorumluluğumuz, yaptığımız denetime dayanarak bu mali tablolar üzerinde görüş bildirmektir.
2. Denetimlerimiz Uluslararası Denetim Standartları'na uygun olarak yapılmıştır. Bu standartlar, denetimin mali tablolarda önemli bir yanlışlığın olup olmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanmasını ve yapılmasını gerektirmektedir. Denetim, mali tablolardaki tutarlara ve açıklamalara baz olan kanıtların, incelenmesini içerir. Denetim, aynı zamanda, uygulanan muhasebe ilkelerinin ve yönetim tarafından yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve genel olarak, mali tabloların sunumunun değerlendirilmesini de içerir. Denetimlerimizin, beyan ettiğimiz görüşümüze makul bir baz teşkil ettiği kanısındayız.
3. Görüşümüze göre, yukarıda bahsedilen mali tablolar Banka'nın 31 Aralık 2002 ve 2001 tarihleri itibarıyla mali durumunu ve aynı tarihlerde sona eren yıllara ait faaliyet sonuçlarını ve nakit akımlarını, Uluslararası Muhasebe Standartları'na uygun olarak arz etmektedir.

DRT DENETİM REVİZYON TASDİK
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Member Firm of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU**

Derya ÖZALP

Ankara, 6 Mart 2003

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA BİLANÇO

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

<u>AKTİFLER</u>	<u>Not</u>	2002	2001	ABD Doları	ABD Doları
		<u>Milyar TL</u>	<u>Milyar TL</u>	2002 Milyon <u>ABD Doları</u>	2001 Milyon <u>ABD Doları</u>
Nakit değerler ve bankalar	4	1,997,124	3,187,897	1,222	1,950
Altın rezervleri	5	2,149,367	1,998,090	1,315	1,222
Bankalar ve finansal kuruluşlarla bakiyeler	6	4,584,625	9,823,077	2,804	6,010
Ticari amaçlı menkul kıymetler	7	70,606,732	80,174,902	43,198	49,051
Hazine'den alacaklar	20	-	230,346	-	141
Krediler (net)	8	712,269	2,299,556	436	1,407
Satışa hazır işirakler	9	7,819	7,475	5	5
Sabit kıymetler (net)	10	132,536	148,439	81	91
Muhtelif alacaklar ve diğer aktifler		199,424	85,822	122	53
AKTİF TOPLAMI		80,389,896	97,955,604	49,183	59,930

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA BİLANÇO

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

<u>PASİFLER</u>	Not	2002	2001	ABD Doları Çevrimi	ABD Doları Çevrimi
		Milyar TL	Milyar TL	Milyon ABD Doları	Milyon ABD Doları
Tedavüldeki banknotlar	11	7,635,622	6,911,828	4,672	4,229
Hazine'ye borçlar	20	106,993	-	65	-
Bankalara ve diğer finansal kuruluşlara borçlar	12	21,385,301	25,326,805	13,084	15,495
İşçi dövizleri mevduatı	13	25,347,507	22,691,554	15,508	13,883
Kamu sektörü mevduatı		4,228,155	3,532,214	2,586	2,160
Diğer kuruluşlar mevduatı		1,746,853	1,650,348	1,069	1,010
Repo taahhütlerinden borçlar		2,075,937	1,384,889	1,270	847
Uluslararası Para Fonu'na borçlar	14	13,266,836	27,038,849	8,117	16,543
Kurumlar vergisi karşılığı	18	-	460,876	-	282
Karşılıklar	15	42,019	23,839	26	15
Muhtelif borçlar ve diğer yükümlülükler		791,023	766,324	484	469
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü (net)	18	356,767	181,926	218	111
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER		76,983,013	89,969,452	47,099	55,044
<u>ÖZKAYNAKLAR</u>					
Sermaye	16	35,645	35,645	22	22
Yedekler		5,759,205	3,280,904	3,523	2,007
Birikmiş karlar/(zararlar)		(2,387,967)	4,669,603	(1,461)	2,857
ÖZKAYNAK TOPLAMI		3,406,883	7,986,152	2,084	4,886
PASİF TOPLAMI		80,389,896	97,955,604	49,183	59,930
TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER	21	153,420,23	146,003,32	93,864	89,326

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA BİLANÇO

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

1

4

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT GELİR TABLOSU

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

		2002	2001	ABD Doları Çevrimi	ABD Doları Çevrimi
	Not	Milyar TL	Milyar TL	2002 Milyon ABD Doları	2001 Milyon ABD Doları
<u>FAİZ GELİRLERİ</u>					
Bankalardaki plasmanlardan alınan faizler		1,268,780	2,497,638	776	1,528
Menkul kıymetlerden alınan faizler		5,302,032	8,955,826	3,244	5,479
Kredilerden alınan faizler		76,151	208,508	47	128
Diğer faiz gelirleri		81,981	142,661	50	87
		<u>6,728,944</u>	<u>11,804,633</u>	<u>4,117</u>	<u>7,222</u>
<u>FAİZ GİDERLERİ</u>					
İşçi dövizlerine verilen faizler		(2,217,755)	(3,461,866)	(1,357)	(2,118)
Bankalara verilen faizler		(4,768,135)	(4,441,312)	(2,917)	(2,717)
Diğer mevduata verilen faizler		(135,324)	(39,931)	(83)	(24)
		<u>(7,121,214)</u>	<u>(7,943,109)</u>	<u>(4,357)</u>	<u>(4,859)</u>
NET FAİZ GELİRİ/(GİDERİ)		<u>(392,270)</u>	<u>3,861,524</u>	<u>(240)</u>	<u>2,363</u>
<u>FAİZ DIŞI GELİRLER</u>					
Açık piyasa işlemlerinden alınan faizler		1,884,690	12,336,454	1,153	7,548
Kur farkı gelirleri (net)		1,672,355	-	1,023	-
Komisyon ve hizmet gelirleri		27,673	39,556	17	24
Alınan temettüler		4,544	5,111	3	3
		<u>3,589,262</u>	<u>12,381,121</u>	<u>2,196</u>	<u>7,575</u>
<u>FAİZ DIŞI GİDERLER</u>					
Açık piyasa işlemlerine verilen faizler		(1,121,162)	(3,119,083)	(686)	(1,908)
Kur farkı giderleri (net)		-	(579,982)	-	(355)
Komisyon gideri		(244,537)	(521,173)	(150)	(319)
Diğer faiz dışı giderler		(274,747)	(110,991)	(168)	(68)
		<u>(1,640,446)</u>	<u>(4,331,229)</u>	<u>(1,004)</u>	<u>(2,650)</u>
GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	17	<u>(677,525)</u>	<u>(2,276,066)</u>	<u>(415)</u>	<u>(1,393)</u>
PARASAL ZARAR VE VERGİ ÖNCESİ KAR		<u>879,021</u>	<u>9,635,350</u>	<u>537</u>	<u>5,895</u>
NET PARASAL POZİSYON ZARARI		<u>(1,363,710)</u>	<u>(2,151,843)</u>	<u>(834)</u>	<u>(1,317)</u>
VERGİ ÖNCESİ KAR/(ZARAR)		<u>(484,689)</u>	<u>7,483,507</u>	<u>(297)</u>	<u>4,578</u>
VERGİ KARŞILIĞI		<u>(247,023)</u>	<u>(2,091,148)</u>	<u>(151)</u>	<u>(1,279)</u>
NET DÖNEM KARI/(ZARARI)		<u>(731,712)</u>	<u>5,392,359</u>	<u>(448)</u>	<u>3,299</u>

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARI İLE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

	Sermaye	Yedekler	Birikmiş Karlar/(Zararlar)	Toplam
	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyar TL</u>
1 Ocak 2001 itibariyle	35,645	2,595,181	847,654	3,478,480
Yedeklere transferler	-	685,723	(685,723)	-
Ödenen temettüler	-	-	(884,687)	(884,687)
Net dönem karı	-	-	5,392,359	5,392,359
31 Aralık 2001 İtibariyle	<u>35,645</u>	<u>3,280,904</u>	<u>4,669,603</u>	<u>7,986,152</u>
Yedeklere transferler	-	2,478,301	(2,478,301)	-
Ödenen temettüler	-	-	(3,847,557)	(3,847,557)
Net dönem zararı	-	-	(731,712)	(731,712)
31 Aralık 2002 İtibariyle	<u><u>35,645</u></u>	<u><u>5,759,205</u></u>	<u><u>(2,387,967)</u></u>	<u><u>3,406,883</u></u>

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA SONA EREN HESAP DÖNEMLERİNE AİT NAKİT AKIM TABLOSU

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

	2002 <u>Milyar TL</u>	2001 <u>Milyar TL</u>
İŞLETME FAALİYETLERİNE İLİŞKİN NAKİT AKIMLARI:		
Net Dönem Karı/(Zararı)	(731,712)	5,392,359
Faaliyetlerden Sağlanan Nakit Akımına Ulaşmak İçin Yapılan Düzeltmeler:		
Amortisman	20,392	21,890
Kıdem Tazminatı Karşılığı	7,687	6,723
Kredi Zararları Karşılığı	321,453	1,937,129
İŞLETME FAALİYETLERİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLER:		
Altın Rezervleri	(151,277)	(284,534)
Menkul Değerler Portföyü	9,568,170	(35,194,030)
Bankalar Plasmanı	5,238,452	(2,534,967)
Krediler	1,265,834	(2,652,607)
Diğer Aktifler	(113,603)	(44,784)
Diğer Pasifler	35,193	(224,040)
Tedavüldeki Banknotlar	723,794	(2,395,369)
Bankalara Borçlar	(3,941,504)	7,685,437
Mevduat Hesapları	4,139,447	6,052,789
Kurumlar Vergisi	(460,876)	418,307
Ertelenmiş Vergi	174,841	(190,967)
İŞLETME FAALİYETLERİNDE KULLANINAN NAKİT	<u>16,096,291</u>	<u>(22,006,664)</u>
YATIRIM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN NAKİT AKIMLARI:		
İştirak Yatırımları	(344)	(747)
Sabit Kıymet Alımları (Net)	(4,490)	(12,604)
YATIRIM FAALİYETLERİ İÇİN KULLANILAN NAKİT	<u>(4,834)</u>	<u>(13,351)</u>
FİNANSAL FAALİYETLERE İLİŞKİN NAKİT AKIMLARI:		
Hazine Alacakları	337,340	(294,163)
Uluslararası Para Fonu'na Borçlar	(13,772,013)	20,085,623
Ödenen Temettüleri	(3,847,557)	(884,687)
FİNANSAL FAALİYETLERDEN SAĞLANAN NAKİT	<u>(17,282,230)</u>	<u>18,906,773</u>
NAKİT DEĞERLERDEKİ NET ARTIŞ	<u>(1,190,773)</u>	<u>(3,113,242)</u>
DÖNEM BAŞINDAKİ NAKİT DEĞERLER	<u>3,187,897</u>	<u>6,301,139</u>
DÖNEM SONUNDAKİ NAKİT DEĞERLER	<u>1,997,124</u>	<u>3,187,897</u>

1. FAALİYET ALANI

Türkiye’de banknot ihracı imtiyazını münhasıran haiz olmak üzere, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. (Banka) 11 Haziran 1930’da 1715 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu çerçevesinde 3 Ekim 1931 tarihinde anonim şirket olarak kurulmuş ve resmen çalışmaya 1 Ocak 1932’de başlamıştır. 26 Ocak 1970 tarihinde kabul edilen 1211 Sayılı Kanun’la Merkez Bankası günün ekonomik koşullarına uygun olarak organize edilmiş, görev ve yetkileri yeniden düzenlenmiştir. 2001 yılı Nisan ayında kabul edilen 4651 sayılı Kanun ile Merkez Bankası Kanunu’nda yapılan değişiklikler sonucu Banka’nın temel amacı fiyat istikrarının sağlanması olarak belirlenmiştir. Banka’nın İdare Merkezi Ankara’dadır. Türkiye genelinde 21 şube, 4 yabancı temsilcilik ve 1 irtibat bürosu bulunan Banka’nın 31 Aralık 2002 itibarıyla personel sayısı 5,463’ dür.

2. MALİ TABLOLARIN HAZIRLANMASINDAKİ ESASLAR

İlişikteki mali tablolar Uluslararası Muhasebe Standartlarına (“UMS”) uygun olarak hazırlanmıştır. İlişikteki mali tabloların hazırlanmasında uygulanan başlıca muhasebe prensipleri aşağıda belirtilmektedir:

Mali Tabloların Sunumu

Banka muhasebe kayıtlarını ve mali tablolarını Türk Ticaret Mevzuatı ve Vergi Mevzuatı ile 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu’na (T.C.M.B. Kanunu) uygun olarak düzenlemektedir. T.C.M.B. Kanunu’nun 57. ve 58. maddeleri gereğince Banka’nın hesap dönemi takvim yılıdır. Banka her takvim yılı sonu itibarıyla düzenleyeceği bilanço ve kar ve zarar hesabı ile yıllık faaliyet raporunu Genel Kurul’un içtimaından evvel Başbakanlığa tevdi eder ve bilanço-yu Resmi Gazete’de yayımlar.

Ekte sunulan mali tablolar yasal kayıtlar esas alınarak düzenlenmiş olup, Uluslararası Muhasebe Standartlarına göre gerçek durumu göstermek amacıyla yapılan sınıflama ve düzeltmeleri de içermektedir. Banka yönetimi, döneme isabet eden gerçek mali durumun, faaliyet sonuçlarının ve nakit akımlarının sunulabilmesi için ekli mali tablolarda gerekli tüm düzeltme ve sınıflamaların yapıldığı inancındadır.

Enflasyon Muhasebesi

Ekte sunulan UMS tabloları, UMS 29’un (Yüksek Enflasyon Ortamında Finansal Raporlama) öngördüğü Türk Lirası satın alma gücündeki değişimi yansıtmak üzere yapılan düzeltmeleri içermektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

2. MALİ TABLOLARIN HAZIRLANMASINDAKİ ESASLAR (devamı)

Enflasyon Muhasebesi (devamı)

UMS 29'un 1 Ocak 1990 ve sonraki dönemleri kapsayan mali tablolara uyarlanması öngörülmüştür. UMS 29'un uygulanmasını gerektiren durumlardan biri, üç yıllık kümülatif enflasyon oranının yaklaşık % 100 veya üzerinde olmasıdır. Türkiye Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayımlanan Toptan Eşya Fiyat Endeksi baz alındığında, sözkonusu kümülatif oranlar 31 Aralık 2002 tarihinde sona eren üç yıllık dönem için %227'nin üzerinde gerçekleşmiştir. UMS 29, mali tabloların bilanço tarihindeki ölçüm biriminden gösterilmesini ve genel fiyat endeksinin kullanılarak daha önceki dönemlere tekabül eden bakiyelerin de aynı birimden gösterilmesini öngörmektedir. Yeniden gösterim Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından ülke geneli için yayımlanan toptan eşya fiyat endeksi kullanılarak hesaplanan katsayılar kullanılarak yapılmıştır.

Ekli mali tablolardaki yeniden gösterimi hesaplamak için kullanılmış olan endeksler ve düzeltme katsayıları aşağıdaki gibidir:

	<u>Endeks</u>	<u>Düzeltilme Oranı</u>
31 Aralık 2000	2,626.0	2.467
31 Aralık 2001	4,951.7	1.308
31 Aralık 2002	6,478.8	1.000

Türk Lirası'nın Amerikan Doları karşısındaki değer düşüş oranı ile Toptan Eşya Fiyat Endeksine (TEFE) göre enflasyon oranları karşılaştırmalı olarak aşağıda sunulmaktadır:

<u>Yıl:</u>	<u>2002</u>	<u>2001</u>	<u>2000</u>	<u>1999</u>	<u>1998</u>
Devalüasyon Oranı	13.5%	114.3%	24.4%	72.7%	52.7%
TEFE Enflasyon Oranı	30.8%	88.5%	32.7%	62.9%	54.3%

Ekli mali tablolarda rakamlar Milyar TL olarak sunulmuştur. Yıl sonu itibarıyla, 1 Milyar TL= 611.81 ABD Doları'na eşittir.

Enflasyon muhasebesiyle ilgili düzeltmeler aşağıda belirtilen ana hatlar çerçevesinde uygulanmıştır:

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

- Bilanço tarihindeki TL'nin satın alma gücünü göstermeyen bütün tutarlar, genel fiyat endeksleri (TEFE) kullanılarak düzeltilmiştir. Önceki dönemlere ilişkin rakamlar da yeniden gösterime tabi tutulmuştur.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

Enflasyon Muhasebesi (devamı)

- Parasal aktif ve pasifler halihazırda bilanço tarihindeki TL'nin satın alma gücünü yansıttığı için herhangi bir düzeltmeye tabi tutulmamıştır. Parasal değerler para olarak tutulan, tahsil edilen ve ödenen kalemlerdir.
- Mali tablolarda tarihi maliyet bedeliyle yer alan ve parasal olmayan aktifler, pasifler ve özsermayenin bileşenleri, ilk elde etme maliyeti ve birikmiş amortismanların elde ediliş tarihine veya bilançoya kaydediliş tarihine tekabül eden düzeltme oranları kullanılarak düzeltilmiştir. Ekteki mali tablolarda, yeniden değerlemeler gözardı edilmiştir.
- Gelir tablosunda yer alan bütün kalemler ilgili düzeltme oranları kullanılarak düzeltilmiştir.
- Enflasyonun Banka'nın parasal durumuna etkileri gelir tablosunda parasal kazanç ve kayıp olarak yer almaktadır.

3. UYGULANAN MUHASEBE PRENSİPLERİ

İlişikteki mali tabloların hazırlanmasında uygulanan başlıca muhasebe prensipleri aşağıda belirtilmiştir:

3.1 Muhasebe Esasları

Ekte sunulan mali tablolar Uluslararası Muhasebe Standartlarına göre hazırlanmıştır.

Banka muhasebe kayıtlarını ve mali tablolarını Türkiye'de uygulanan mevzuat ile 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'na (T.C.M.B. Kanunu) uygun olarak düzenlemektedir. Bu düzenlemeler, UMS'ndan farklı olduğundan, mali tabloların UMS ile uyumlu hale getirilebilmesi için bazı hesaplar sınıflanmış, birleştirilmiş ve bazı hallerde yeniden hesaplanmıştır. Sonuç olarak, mali tabloların Türkiye'deki yasal gerekliliklerden UMS'na dönüştürülebilmesi için Banka'nın faaliyet sonuçlarına, aktiflerine, pasiflerine ve özkaynaklarına önemli düzeltmeler yapılmıştır.

3.2 Gelir ve Giderlerin Muhasebeleştirilmesi

Tüm faiz ve diğer gelir ve giderler tahakkuk esasına göre kayıtlara intikal ettirilmektedir ve bilanço tarihindeki parasal değerleriyle gösterilmek amacıyla yeniden değerlendirilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

3. UYGULANAN MUHASEBE PRENSİPLERİ (devamı)

3.3 Yabancı Para İşlemleri

Yabancı para gelir giderler, işlem tarihindeki cari kurlardan muhasebeleştirilmektedir.

Yabancı para cinsinden kayıtlara geçirilmiş olan aktif ve pasif hesaplar dönem sonlarındaki kurlar esas alınarak evalüasyona tabi tutulmaktadır.

Evalüasyon işleminden doğan kur farkları kambiyo karı veya zararı olarak gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

3.4 Mali Tabloların ABD Doları'na çevrilmesi

Mali tabloları inceleyenlerin daha kolay anlayabilmesi için, Türk Lirası olarak tutulan hesaplar bilanço tarihinde Banka tarafından belirlenen alış kuruyla Amerikan Dolarına çevrilmiştir. Sadece kolaylaştırmak amacıyla yapılan bu değişiklikler, yüksek enflasyonlu ekonomilerde mali tabloların çevrimiyle ilgili olarak düzenlenen IAS 21 (Döviz Kurlarında Değişimlerin Etkileri)'ne veya FASB 52 (Kambiyo İşlemleri)'ne uyması amacıyla yapılmamıştır.

3.5 Altın Rezervleri

Altın rezervleri, 31 Aralık 2002 tarihinde Londra piyasasında oluşan altın fiyatlarının ortalaması ve bir ons altın = 31.1035 gram esas alınarak değerlemeye tabii tutulmuştur.

3.6 Ticari Amaçlı Menkul Kıymetler

Banka'nın menkul kıymetler portföyü ana olarak uluslararası finansal kuruluşlar tarafından çıkarılan tahvillerden ve Hazine tarafından piyasaya sürülen Devlet Tahvili ve Hazine Bonolarından oluşmaktadır. Menkul kıymet portföyü içerisinde ayrıca, geri satım vaadiyle edinilen menkul kıymetler ("ters repo") ve geri alım vaadiyle satılan menkul kıymetler ("repo") de yer almaktadır.

Yabancı devlet ve finansal kuruluşlar tarafından çıkarılan menkul kıymetler rayiç bedelleri ile değerlendirilmiştir.

Hazine tarafından çıkarılan menkul kıymetlerden borsada işlem görenler, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda ("İMKB") yer alan borsa fiyatları üzerinden, işlem görmeyenler ise Resmi Gazete'de yayınlanan fiyatları ile değerlendirilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

3. UYGULANAN MUHASEBE PRENSİPLERİ (devamı)

3.6 Ticari Amaçlı Menkul Kıymetler (devamı)

Geri satım vaadiyle Türkiye'deki diğer bankalardan edinilen menkul kıymetler ("ters repo"), vadede elde edilecek gelirin döneme isabet eden kısmının yansıtılması yoluyla değerlendirilmiştir.

Yabancı para cinsinden olan menkul kıymetlerin maliyeti dönem sonu döviz kurlarıyla değerlendirilmektedir.

Menkul kıymetlerle ilgili elde edilen faizler faiz gelirleri içerisinde muhasebeleştirilmektedir. Ticari amaçlı menkul kıymetlerden kaynaklanan sermaye piyasası işlemleri kar ve zararları dönemin net kar-zararına yansıtılmaktadır.

Banka UMS 39'a uygun olarak menkul kıymetler portföyünü aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Ticari amaçla elde tutulan menkul kıymetler:

Ticari amaçla elde tutulan menkul kıymetler öncelikle ihtiyaç duyulduğu anda likidite sağlamak amacıyla portföye alınan kıymetlerdir. Kayıtlara alındıktan sonra ticari amaçla elde tutulan menkul kıymetler güvenilir bir şekilde ölçülebiliyor olması koşuluyla rayiç değerleriyle değerlendirilmektedir. Ticari amaçla elde tutulan menkul kıymetlere ilişkin kar veya zararlar ilgili dönemin net kar veya zararı içerisinde gösterilmektedir.

Satışa hazır menkul kıymetler:

Satışa hazır menkul kıymetler, Banka'nın iştiraklerinden oluşmakta olup, maliyet bedeli ile kayıtlarda yer almaktadır. Kalıcı değer düşüklükleri olması durumunda gerekli karşılıklar ayrılmaktadır. Kayıtlarda yabancı para bazında yer alan maliyet bedelleri dönem sonu döviz kurlarıyla değerlendirilmektedir.

3.7 Sabit Kıymetler

Maddi sabit kıymetler normal amortisman yöntemi uygulanmak suretiyle ve takribi ekonomik ömürleri itibarıyla amortisman tabii tutulmaktadır. Uygulanan amortisman oranları aşağıda verilmektedir:

Binalar	2%
Nakil vasıtaları	20%
Döşeme ve demirbaşlar	20%
Özel maliyetler	20% veya kira süresince

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

3. UYGULANAN MUHASEBE PRENSİPLERİ (devamı)

3.8 Maddi Duran Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Her bilanço tarihinde, Banka sahip olduğu maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değerlerinde herhangi bir değer düşüşü olup olmadığını belirlemek amacıyla bir inceleme yapmaktadır. Değer düşüşü tesbit edildiği durumda, zararın miktarını belirlemek için bu varlıkların cari değerleri tahmin edilmeye çalışılmaktadır. Banka'nın sahip olduğu varlıklardan birinin değerini tahmin etmek mümkün olmadığı durumda bu varlığın dahil olduğu nakit-getiren biriminin değeri tahmin edilmektedir.

Varlığın cari değeri (i) satış fiyatı (eksi satış maliyeti) ile (ii) varlığın ilerideki yıllarda kullanılmasından doğacak nakit akımının şimdiki değerinin daha yüksek olanıdır.

Eğer cari değeri (veya nakit-getiren biriminin değeri) o varlığın kayıtlı değerinden daha düşük ise, o varlığın değeri (veya nakit-getiren biriminin değeri) cari değerine kadar düşürülür. Söz konusu sabit kıymet diğer başka bir standarda göre yeniden değerlendirilmiş değeri ile durmuyorsa, sabit kıymetlerdeki değer düşüklüğü hemen giderleştirilir. Yeniden değerlendirilmiş değeri ile kayıtlarda yeralan sabit kıymetlere ilişkin değer düşüklüğü ilgili standarda göre yeniden değerlendirilme azalışı olarak kabul edilebilir.

Banka yönetimi, maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değerinde herhangi bir düşüş olduğuna ilişkin dahili veya harici faktörler olmadığına inanmaktadır.

3.9 Kıdem Tazminatı

Türk Yasaları ve sendika sözleşmelerine göre kıdem tazminatı emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. 19 numaralı Uluslararası Muhasebe Standardı (Yenilenmiş) "Emeklilik Tazminatları" Türk Kıdem Tazminatı uygulamasını belirlenmiş bir kazanç sistemi olarak tanımlamaktadır. 1 Ocak 1999 tarihinden itibaren uygulanması öngörülen UMS 19 (Yenilenmiş) "Emeklilik Tazminatları" yöntemi ile, gelecek dönemde hak edilecek olan kıdem tazminatı tutarı, tahmin edilen enflasyon oranı ile uygun olan bir iskonto oranının neti üzerinden bilanço tarihindeki değerine getirilmektedir.

- Tahmini bir enflasyon oranı ve yaklaşık bir indirim oranı tahmin edilir, bu oranların neti gerçek indirim faktörü olarak alınır. Hesaplanan bu indirim faktörü gelecekteki kıdem tazminatı karşılığının bilanço tarihi itibarıyla bugünkü değerinin hesaplanması için kullanılır.
- Gelecekte olacağı tahmin edilen kayıplar dikkate alınır.

3.10 İlişkili Kuruluşlar

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

Ekteki mali tablolarda Banka'nın ana hissedarı, Hazine, ilişkili kuruluş olarak tanımlanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

3. UYGULANAN MUHASEBE PRENSİPLERİ (devamı)

3.11 Vergilendirme

Mali tablolarda yer alan gelir vergileri, cari yıl vergisi ile ertelenmiş vergilerdeki değişimi içermektedir. Banka, UMS 12'ye (yeniden düzenlenmiş) uygun olacak şekilde, dönem sonuçları üzerinden cari ve ertelenmiş vergileri hesaplamaktadır.

Hazırlanan mali tablolarda, Banka'nın yıl sonu itibarıyla dönem sonuçlarına dayanılarak tahmin edilen Kurumlar Vergisi yükümlülüğü için karşılık ayrılmaktadır. Kurumlar vergisi yükümlülüğü dönem sonucunun kanunen kabul edilmeyen giderler ve indirimler dikkate alınarak düzeltilmesinden sonra bulunan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi aktif ve pasifi, bazı gelir ve gider kalemlerin muhasebe ve vergisel açılardan farklı değerlendirilmeleri sonucunda ortaya çıkan zamanlama farklılıklarını baz alarak, yükümlülük metoduna göre hesaplanmaktadır. Ertelenmiş vergi pasifi, oluşan vergilendirilebilir tüm zamanlama farklılıkları için hesaplanmakta olup, ertelenmiş vergi aktif ise sadece ortaya çıkacak bu aktifin itfa edilebileceği, vergilendirilebilir bir karın gelecekte oluşması beklendiğinde kayıtlara alınmaktadır.

Ertelenmiş vergi, varlıkların oluştuğu veya yükümlülüklerin yerine getirildiği dönemde geçerli olan vergi oranları üzerinden hesaplanır ve gelir tablosuna gider veya gelir olarak kaydedilir.

Ödenecek kurumlar vergisi tutarları, peşin ödenen kurumlar vergisi tutarlarıyla, ilişkili olduğundan netleştirilmektedir. Ertelenmiş vergi aktif ve pasifi de aynı şekilde netleştirilmektedir.

3.12 Geri Alma Veya Satma İşlemine Tabi Menkul Değerler

Menkul kıymetlere ilişkin geri alım ve satım sözleşmeleri kısa vadeli olup, çoğunlukla devlet tahvilinden oluşmaktadır. Geri alma anlaşması çerçevesinde ('Repo') yapılan satışlar bilançonun aktifinde, vadesinde yerine getirilecek taahhüt ise bilançonun pasifinde gösterilmiştir. Bu işlemlere ilişkin net kar veya zarar ilgili dönemde reeskonta tabi tutulmaktadır.

3.13 Tahminlerin Kullanılması

Mali tabloların Uluslararası Muhasebe Standartlarına göre hazırlanabilmesi yönetimin tahminler ve varsayımlarda bulunmasını gerektirmektedir. Söz konusu tahminler ve varsayımlar raporlama tarihi itibarıyla açıklanan aktif, pasif ve bilanço

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

dışı yükümlülükler ile yıl içerisindeki gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilir.
Gerçekleşen değer ve tutarlar tahmin ve varsayımlardan farklı olabilir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

3. UYGULANAN MUHASEBE PRENSİPLERİ (devamı)

3.14 Mali Enstrümanların Gerçek Değerleri

Mali enstrüman kavramı finansal aktif ve finansal pasifleri içermekte olup, Banka'nın ana işlemleri ve faaliyetlerini oluşturmaktadır. Mali enstrümanlar ile ilgili riskler Banka'nın maruz kalabileceği risklerin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Mali enstrümanlar, Banka'nın bilançosu üzerindeki piyasa, kredi ve likidite risklerini yaratabilir, değiştirebilir ya da azaltabilir.

Gerçek değer, normal bir işlem çerçevesinde karşılıklı iki tarafın bir finansal varlık veya yükümlülük için zorunlu satış veya tasfiye durumu dışında belirlemiş olduğu değerdir. Piyasa değeri aktif piyasası var olan finansal ürünlerin satışında veya alımında oluşan değerdir. Mali enstrümanların yaklaşık gerçek değerleri, Banka tarafından uygun değerlendirme yöntemleri ve pazar bilgileri kullanılarak belirlenmektedir. Ancak, yaklaşık gerçek değere ulaşmak için mevcut piyasa bilgilerinin yorumlanması gerekmektedir. Bu bağlamda, raporda gösterilen yaklaşık değerler, Banka'nın piyasada elde edeceği değerler olmayabilir.

Bazı mali enstrümanların gerçek değerleri kısa vadeli doğaları gereği, maliyet değerleridir.

Aşağıda mali enstrümanların her bir grubunun en uygun yaklaşık değerini belirlemede kullanılan yöntemler ve tahminler gösterilmiştir:

Bankalar ve diğer finansal kuruluşlarla bakiyeler: Bilançodaki mevcut değer yaklaşık gerçek değeridir.

Menkul kıymetler: Menkul kıymetlerin gerçek değerleri, piyasada işlem görenler için geçerli olan borsa fiyatları veya resmi olarak yayımlanan fiyatlar kullanılarak bulunmaktadır. İşlem görmeyenlerin aktifte kayıtlı değerleri yaklaşık gerçek değeridir.

Mevduatlar: Kamu mevduatı, bankacılık sektörü mevduatı ve işçi dövizleri mevduatı için yaklaşık g

Geri Alım ve Satım İşlemleri ile İlgili Menkul Kıymetler: Bilançodaki mevcut değer, yaklaşık gerçek değeridir.

Yabancı para cinsinden olan bakiyelerin gerçek değeri, anapara ve ilişkili faizlerinin ilgili kurlar ile değerlendirilmesi ile oluşan tutarlarıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

3. UYGULANAN MUHASEBE PRENSİPLERİ (devamı)

3.15 UMS 39'un İlk Uygulaması

UMS 39'un ilk kez 1 Ocak 2001 tarihinden sonra hazırlanacak mali tablolara uygulanması öngörülmüştür. Ancak, UMS 39'un uygulanmasının mali tablolara önemli ölçüde etkisi bulunmamasından dolayı bu standartla ilgili düzeltmeler ekli mali tablolarda yapılmamıştır.

3.16 Risk Yönetimi

Banka normal faaliyetleri kapsamında başlıca likidite, kredi, operasyonel ve piyasa risklerine maruz kalmaktadır.

Likidite Riski

Likidite riski, önemli değişimler gösteren Türk piyasalarında önemli bir risktir. Banka kaçınılmaz bir şekilde aktif ve pasiflerinin vade yapısından dolayı bu tür bir riske maruz kalmaktadır.

Banka bu riski idare edebilmek için nakit akım yükümlülüklerini günlük bazda ölçmekte, yönetmekte ve yükümlülüklerini karşılamak için gerekli gördüğü kadar likit aktifler bulundurmaktadır.

Kredi Riski

Kredi riski Banka'nın işlem yaptığı diğer bir kurumun yükümlülüklerini yerine getirememesi ihtimali doğduğu durumlarda oluşmaktadır. Banka, aracılık işlemlerinde bulunduğu interbank işlemlerinden ve kullandığı kredilerden dolayı kredi riski taşımaktadır. Bu durumda en önemli adım kredi verilip verilmemesidir. Kredi verilmesi kararı ya Yönetim Kurulu'ndan ya da verilecek kredi miktarına göre ilgili yönetim kademesi tarafından verilmektedir. Banka kullanılan kredilerle ilgili mümkün olan durumlarda güçlü teminatlar almaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

3. UYGULANAN MUHASEBE PRENSİPLERİ (devamı)

3.16 Risk Yönetimi (devamı)

Piyasa Riski

Piyasa riski faiz oranlarında, kurlarda veya menkul kıymetlerin ve diğer finansal sözleşmelerin değerinde meydana gelecek ve Banka'yı olumsuz etkileyecek değişimlerdir. Banka'nın temel amacı fiyat istikrarını sağlamak olduğu için, uygulayacağı para politikasını ve kullanacağı para politikası araçlarını doğrudan kendisi belirlemektedir. Banka için esas önemli riskler kurdaki ve faizdeki değişimlerdir. Türkiye piyasasında faizler çok dalgalanmaktadır ve Banka'nın bilançosunun önemli bir kısmı TL haricindeki para birimleriyle ifade edilmektedir (başlıca ABD Doları ve Euro).

Operasyonel Risk

Operasyonel risk finansal bir kayıba uğrama ihtimali veya kurum imajının yetersiz sistem (sistem arızaları dahil), hatalar, zayıf yönetim, iç kontrollerin aksatılması, usulsüzlük gibi etkenlerle zarar görmesidir. Bu risk ilgili birimlerin uygun prosedürler, iç kontroller oluşturması ve bu kontrol ve prosedürlerin devamlılığını sağlamasıyla yönetilir.

3.17 Netleştirme

Finansal aktifler ile pasifler, yasal olarak netleştirmenin uygulanabilir olduğu veya Banka tarafından aktif ve pasiflerin netleştirme yöntemiyle realize edileceği öngörüldüğü durumda netleştirilmekte ve mali tablolarda net tutarları üzerinden gösterilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

4. NAKİT DEĞERLER VE BANKALAR

	2002 <u>Milyar TL</u>	2001 <u>Milyar TL</u>
Nakit değerler-Yabancı para ("YP")	1,057,391	2,035,101
Nakit değerler- Türk Lirası ("TL")-Madeni paralar	8,606	2,359
Bankalardaki cari hesaplar	931,127	1,150,437
	<u>1,997,124</u>	<u>3,187,897</u>

5. ALTIN REZERVLERİ

	2002 <u>Milyar TL</u>	2001 <u>Milyar TL</u>	2002 <u>Ons</u>	2001 <u>Ons</u>
Standart nitelikteki altın	2,091,220	1,944,036	3,732,819	3,732,819
Standart nitelikte olmayan altın	58,147	54,054	103,792	103,792
	<u>2,149,367</u>	<u>1,998,090</u>	<u>3,836,611</u>	<u>3,836,611</u>

Standart nitelikteki altının 2,650,284 onsluk miktarı, Banka dışındaki finansal kuruluşlarda saklanmaktadır.

Standart nitelikte olmayan altının 6,224 Milyar TL, Hazine adına Banka'da saklanmaktadır. (31 Aralık 2001: 5,786 Milyar TL).

6. BANKALAR VE FİNANSAL KURULUŞLARLA BAKİYELER

	2002 <u>Milyar TL</u>	2001 <u>Milyar TL</u>
Vadeli mevduatlar	1,891,923	4,283,023
Bankalararası para piyasası işlemleri –YP	2,689,095	4,929,326
Bankalararası para piyasası işlemleri –TL	1,100	597,677
Faiz reeskontu	2,507	13,051
	<u>4,584,625</u>	<u>9,823,077</u>

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

6. BANKALAR VE FİNANSAL KURULUŞLARLA BAKİYELER (devamı)

Vadeli mevduatların dökümü aşağıda sunulmuştur:

<u>31 Aralık 2002</u>	<u>Vade</u>	<u>Faiz Oranı</u>
895,869,238 ABD Doları	1 Ocak 2003 – 6 Ocak 2003	%0.63 - %1.17
252,500,000 EURO	1 Ocak 2003 – 7 Ocak 2003	%2.88 - %3.26
<u>31 Aralık 2001</u>		
184,500,000 ABD Doları	2 Ocak 2002	% 1.50 - %1.74
2,328,000,000 EURO	2 Ocak 2002 – 4 Ocak 2002	%3.21 - %3.80

Bankalararası para piyasası işlemleri, Banka'nın aracılık ettiği ve karşı taraf adına yükümlü olduğu işlemlerdir. Bu nedenle, ekli mali tablolarda bankalardan alacak ve bankalara borç olarak kaydedilmiştir.

7. TİCARİ AMAÇLI MENKUL KIYMETLER

	2002	2001
	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyar TL</u>
Yabancı Devlet Tahvili ve Hazine Bonoları	39,684,637	27,918,091
Türk Hükümeti Devlet Tahvili ve Hazine Bonoları	28,842,558	43,701,287
Geri satım vaadiyle edinilen kıymetler (ters repo)	-	7,097,673
Geri alım vaadiyle edinilen kıymetler (repo)	2,070,500	1,377,744
Faiz reeskontu	9,037	80,107
	<u>70,606,732</u>	<u>80,174,902</u>
Vadesi 1 ay içinde dolanlar	5,261,243	11,549,709
Vadesi 1 – 3 ay içinde dolanlar	6,078,528	14,991,981
Vadesi 1 yıl içinde dolanlar	26,430,479	9,893,111
Vadesi 1 – 5 yıl içinde dolanlar	13,754,328	18,448,192
Vadesi 5 yıldan büyük olanlar	19,082,154	25,291,909
	<u>70,606,732</u>	<u>80,174,902</u>

Yabancı devlet tahvili ve hazine bonoları, Banka'nın yurtdışı finansal kuruluşlarda bulunan rezervleri olup, istenildiği anda nakde dönüşebilecek nitelikteki menkul kıymetlerden oluşmaktadır.

Menkul kıymet portföyü ana olarak piyasadaki fiyat istikrarını sağlamak üzere edinilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

7. TİCARİ AMAÇLI MENKUL KIYMETLER (devamı)

Menkul kıymetlerin nominal değerleri ve vadeleri aşağıda sunulmuştur:

<u>Yabancı Para Cinsi</u>	<u>Vadesi</u>	<u>2002 Nominal Tutarı</u>	<u>2001 Nominal Tutarı</u>
ABD Doları	< 1 ay	1,350,000,000 ABD Doları	755,000,000 ABD Doları
	< 3 ay	1,300,000,000 ABD Doları	2,826,500,000 ABD Doları
	< 1 yıl	9,618,400,000 ABD Doları	1,661,000,000 ABD Doları
	< 5 yıl	102,600,000 ABD Doları	1,086,200,000 ABD Doları
	> 5 yıl	161,800,000 ABD Doları	-
			<u>12,532,800,000 ABD Doları</u>
EURO	< 1 ay	1,779,258,376 Euro	1,241,064,594 Euro
	< 3 ay	2,315,750,000 Euro	1,492,203,350 Euro
	< 1 yıl	6,180,865,129 Euro	3,929,725,128 Euro
	< 5 yıl	587,000,000 Euro	2,178,333,505 Euro
	> 5 yıl	200,500,000 Euro	-
			<u>11,063,373,505 Euro</u>
SDR	< 3 ay	-	2,959,000,000 SDR
	< 5 yıl	4,352,525,000 SDR	4,625,579,154 SDR
		<u>4,352,525,000 SDR</u>	<u>7,584,579,154 SDR</u>
TL	< 1 ay	-	21,417,336 Milyar TL
	< 3 ay	-	101,971 Milyar TL
	< 1 yıl	-	75,060 Milyar TL
	< 5 yıl	2,399,063 Milyar TL	1,308,399 Milyar TL
	> 5 yıl	16,028,024 Milyar TL	23,260,751 Milyar TL
			<u>18,427,087 Milyar TL</u>

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

8. KREDİLER (NET)

	2002 <u>Milyar TL</u>	2001 <u>Milyar TL</u>
İç krediler	439,398	1,895,723
Dış krediler	251,626	344,396
Takipteki alacaklar	2,054,166	2,326,165
	<u>2,745,190</u>	<u>4,566,284</u>
Faiz reeskontu	21,245	59,437
Toplam krediler	<u>2,766,435</u>	<u>4,625,721</u>
Eksi: Karşılıklar	(2,054,166)	(2,326,165)
Krediler (net)	<u>712,269</u>	<u>2,299,556</u>

9. SATIŞA HAZIR İŞTİRAKLER

Banka'nın 31 Aralık 2002 itibariyle iştirakleri aşağıda sunulmuştur:

<u>İştirakin adı</u>	<u>İştirak Oranı %</u>	2002 <u>Milyar TL</u>	2001 <u>Milyar TL</u>
S.W.I.F.T	0.02	16	16
Bank for International Settlements-BASEL	1	7,803	7,459
		<u>7,819</u>	<u>7,475</u>

10. SABİT KIYMETLER (NET)

	2002 <u>Milyar TL</u>	2001 <u>Milyar TL</u>
Arsalar	18,697	18,697
Binalar (net)	85,950	87,926
Menkuller (net)	27,889	41,816
Sabit kıymetler (net)	<u>132,536</u>	<u>148,439</u>

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

11. TEDAVÜLDEKİ BANKNOTLAR

	2002 <u>Milyar TL</u>	2001 <u>Milyar TL</u>
1 Ocak itibariyle	6,911,828	9,307,197
Açılış bakiyeleri üzerindeki enflasyon etkisi	(1,629,168)	(4,371,376)
Piyasaya sürülen banknotlar	44,878,058	44,156,458
Piyasadan çekilen ya da imha edilen banknotlar	(42,525,096)	(42,180,451)
31 Aralık 2002 itibariyle	<u>7,635,622</u>	<u>6,911,828</u>

12. BANKALARA VE DİĞER FİNANSAL KURULUŞLARA BORÇLAR

	2002 <u>Milyar TL</u>	2001 <u>Milyar TL</u>
Bankaların ve özel finans kuruluşlarının mevduat munzam karşılıkları	9,116,657	10,399,962
Bankaların cari hesapları	4,393,691	6,689,673
Bankalara borçlar	7,503,900	8,042,860
Döviz alacaklıları	106,881	132,189
Diğer borçlar	951	1,564
Faiz reeskontu	263,221	60,557
	<u>21,385,301</u>	<u>25,326,805</u>

Mevduat munzam karşılıkları, Türkiye'deki tüm bankaların, bankacılık mevzuatına göre yurtiçi bankalar mevduatı dışındaki mevduatları için belirlenen oranlar dahilinde ayırmakla yükümlü oldukları tutarları göstermektedir.

13. İŞÇİ DÖVİZLERİ MEVDUATI

İşçi dövizleri mevduatı, yurt dışında yerleşik Türk vatandaşlarının Banka nezdindeki mevduatlarına aittir.

Mevduatların yabancı para türlerine göre dökümü aşağıda sunulmuştur:

<u>Yabancı Para Türü</u>	<u>Yabancı Para Bakiyesi</u>	31 Aralık 2002 <u>Milyar TL</u>
EUR	12,278,610,934	20,916,331
ABD Doları	1,202,396,600	1,965,318
CHF	124,489,137	145,606
Diğer		14,081

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

Faiz reeskontu	2,306,171
	<u>25,347,507</u>

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

13. İŞÇİ DÖVİZLERİ MEVDUATI (devamı)

<u>Yabancı Para Türü</u>	<u>Yabancı Para Bakiyesi</u>	31 Aralık 2001 <u>Milyar TL</u>
EUR	11,215,422,694	18,608,635
ABD Doları	850,289,393	1,601,544
CHF	120,602,922	134,836
Diğer		9,902
Faiz reeskontu		2,336,637
		<u>22,691,554</u>

Mevduatların vadesi 1 yıl ile 3 yıl arasında değişmektedir. Faiz oranı ABD Doları ve Euro için 1 yıl ve 2 yıl vadeli mevduatlara sırasıyla %4 ve %5'tir. Daha yüksek tutarlar için açılan süper döviz mevduat hesaplarında vade 1, 2 ve 3 yıl, faiz oranları ise sırasıyla %8, %9 ve %10 olarak gerçekleşmektedir.

14. ULUSLARARASI PARA FONU'NA BORÇLAR

Banka, Türkiye'nin Uluslararası Para Fonu (IMF) ile ilişkilerinin düzenlenmesinde IMF'in uygulamalarına bağlı olarak muhafaza kurumu (depository institution) olarak belirlenmiştir.

Türkiye, Aralık 1999, 2000 ve 2002 tarihlerinde imzalanan stand-by düzenlemeleri ile IMF nezdinde bulunan Genel Kaynaklar hesabı dahilinde kaynak kullanmıştır. Stand-by düzenlemeleri, üye ülkenin ödemeler dengesi sorununun bir ve iki yıl gibi bir süre içerisinde çözümüne yönelik olarak yapılan anlaşmalardır. Genel Kaynaklar Hesabı kullanımları, üye ülkelerin kotalarına göre IMF tarafından belirlenmektedir. Türkiye'nin, en son 1999 tarihinde yenilenen kotası 964,000,000 SDR'dır.

IMF ile ilgili işlemler, 1969 yılında IMF tarafından yaratılan Özel çekim hakları (SDR) cinsinden ifade edilmektedir.

<u>Genel Kaynaklar Hesabı</u>	31 Aralık 2002 <u>SDR</u>	31 Aralık 2001 <u>SDR</u>
Stand-by düzenlemeleri	5,954,960,000	5,954,960,000
Acil deprem yardımı	-	361,500,000
Ek Rezerv İmkânı	-	4,916,400,000
	<u>5,954,960,000</u>	<u>11,232,860,000</u>

IMF'nin düzenlemeleri gereği, SDR cinsinden kullanılan tutarlar Banka'nın bilançosunda TL karşılıkları ile yükümlülük olarak izlenmektedir ve cari kur ile

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

değerlenmektedir. 31 Aralık 2002 itibarıyla, IMF'e olan yükümlülük 13,186,412 Milyar TL'dir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

14. ULUSLARARASI PARA FONU'NA BORÇLAR (devamı)

2000 yılında Hazine tarafından kullanılan 361,500,000 SDR karşılığı olan Acil Deprem Yardımı, 6 Mayıs 2002 tarihi itibarıyla Hazine ile yapılan protokol sonucu Bütçe Finansmanı amacıyla yapılan kullanımlar içerisinde nitelendirilerek Hazine'nin IMF yükümlülüklerine dahil edilmiştir.

SDR Departmanından kullanılan tutarlar	31 Aralık 2002 SDR	31 Aralık 2001 SDR
Net SDR tahsisi	112,307,000	112,307,000
SDR cari hesabı	(23,010,542)	(3,562,693)
	<u>89,296,458</u>	<u>108,744,307</u>

SDR tahsisi, her üye ülkenin kullanımına açıktır. Bu kullanımlar, faizin ödenmesi koşuluyla geri ödenmeyebilir. Banka, Türk Hükümeti'nin kararı doğrultusunda faizleri (charge) ödeyerek kayıtlarına almaktadır.

Hazine, 2001 yılı içinde IMF'den 7,584,579,154 SDR kullanmıştır. Bu kullanım, kupon ödeme dönemleri ve faizleri IMF geri ödemelerine denk gelecek şekilde Hazine tarafından ihraç edilen ve Banka'ya aktarılan Özel Tertip Devlet Tahvili karşılığında gerçekleşmiştir. Yükümlülük, Banka tarafından pasifte Uluslararası Para Fonu'na borçlar içerisinde, karşılığında alınan Devlet Tahvili ise, menkul kıymetler hesabında gösterilmektedir. Hazine, Şubat ve Mayıs 2002 dönemlerinde sırasıyla, 2,959,919,154 SDR ve 272,135,000 SDR tutarındaki Özel Tertip Devlet Tahvili'ni itfa etmiştir. 31 Aralık 2002 itibarıyla, söz konusu hesabın bakiyesi 4,352,525,000 SDR olarak gerçekleşmiştir.

2002 Şubat ayına kadar Türkiye'nin IMF'den kullandığı tutarlar Banka'nın mali tablolarında izlenirken, bu tarihten sonraki kullanımlar, doğrudan Hazine tarafından gerçekleştirilmiş olup, Banka'nın kayıtlarında yer almamaktadır. Bu çerçevede, Şubat 2002 döneminde, 7,326,400,000 SDR olarak kullanılan kredi ve Nisan, Temmuz ve Ağustos 2002 döneminde, her ay için 867,600,000 SDR olarak kullanılan kredi, Hazine'ye aktarılmıştır. Şubat 2002 döneminde, 4,916,400,000 SDR tutarında ek rezerv imkanı geri ödemesi yapılmıştır. Bu tutarın 2,959,919,154 SDR'lık kısmı Hazine tarafından ve kalan 1,956,480,846 SDR'lık kısmı ise Banka tarafından geri ödenmiştir.

31 Aralık 2002 itibarıyla IMF ile ilgili bakiyeler için 36,145,183 SDR (80,424 Milyar TL) faiz, komisyon vb. gider tahakkuku ve 206,226 SDR (459 Milyar TL) gelir tahakkuku yapılmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

15. KARŞILIKLAR

	2002	2001
	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyar TL</u>
Kıdem tazminatı karşılığı	23,698	20,950
Diğer	18,321	2,889
	<u>42,019</u>	<u>23,839</u>

Kıdem Tazminatı Karşılığı

Banka, emeklilik nedeniyle işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

19 numaralı Uluslararası Muhasebe Standardı (Yenilenmiş) "Emeklilik Tazminatları" Türk Kıdem Tazminatı uygulamasını, belirlenmiş bir kazanç sistemi olarak tanımlamaktadır ve UMS 19, çalışanların toplam çalışılan gün sayısına göre almaya hak kazandığı kıdem tazminatı karşılığının aktüer değerlemeye tabi tutularak ayrılmasını öngörmektedir.

Ekteki mali tablolarda 19 numaralı Uluslararası Muhasebe Standardı ile uyumlu olan tahmini karşılık ayrılmıştır.

16. SERMAYE

<u>Hissedarlar</u>	2002	%	2001	%
	<u>Milyar TL</u>		<u>Milyar TL</u>	
T.C.Hazine Müsteşarlığı	14	55	14	55
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	5	19	5	19
Diğer	6	26	6	26
	<u>25</u>	<u>100</u>	<u>25</u>	<u>100</u>
Enflasyon düzeltmesinin etkisi	35,620		35,620	
	<u>35,645</u>		<u>35,645</u>	

Sermaye, T.C.M.B. Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca 25 Milyar TL olup, herbiri yüzbin liralık 250,000 hisseye ayrılmıştır. Bu sermaye Hükümetin tasvibiyle artırılabilir. Hisse senetleri (A), (B), (C) ve (D) sınıflarına ayrılmıştır. (A) sınıf hisse senetleri münhasıran Hazine'ye, (B) sınıfı milli bankalara, (C) sınıfı milli bankalar dışında kalan bankalara ve (D) sınıf hisse senetleri de Türk ticaret

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

müesseselerine ve Türk vatandaşlığını haiz tüzel ve gerçek kişilere tahsis edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

17. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	2002	2001
	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyar TL</u>
Personel gideri	237,066	238,647
Karşılıklar	321,453	1,937,129
Banknot basım giderleri	42,517	41,394
Amortisman gideri	20,392	21,890
Diğer	56,097	37,007
	<u>677,525</u>	<u>2,276,066</u>

18. VERGİ

Banka, Türk vergi mevzuatı gereğince kurumlar vergisi tevkifatına tabidir. Kurumlar Vergisi, söz konusu mevzuata göre belirlenen matrah üzerinden 1 Ocak 1999 tarihinden itibaren %30 oranında uygulanmaktadır. Hesaplanan vergiler üzerinden ayrıca %10 oranında fon payı uygulanmaktadır.

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda temettü üzerinden gelir vergisi stopajı öngörülmektedir. Sonuç olarak 1999 yılından itibaren, karın dağıtılmaması durumunda toplam vergi oranı %33 olmakta, dağıtılması durumunda ise ilave olarak gelir vergisi stopajı yükümlülüğü de doğmaktadır. Gelir vergisi stopaj oranı halka açık şirketler için %5, halka açık olmayan şirketler için ise %15'dir.

Banka'nın vergi mevzuatı gereği hazırlanan mali tabloları ile Uluslararası Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanan mali tabloları arasında zamanlama farklılıkları nedeniyle ertelenmiş vergi aktifi ve pasifi doğmaktadır. Bu farklar genellikle gelir ve gider kalemlerinin Uluslararası Muhasebe Standardı ve yasal mali tablolara yansıtıldıkları dönemsel farklılıklarından kaynaklanmaktadır.

a) Bilanço: Ödenecek Kurumlar Vergisi

	2002	2001
	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyar TL</u>
Kurumlar vergisi karşılığı	29,301	2,106,976
Peşin ödenen vergiler	(29,301)	(1,646,100)
	<u>-</u>	<u>460,876</u>
Ertelenmiş vergi aktifi	(21,611)	(3,183,020)
Ertelenmiş vergi pasifi	378,378	3,364,946
	<u>356,767</u>	<u>181,926</u>

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

18. VERGİ (devamı)

b) Gelir tablosu:

	2002	2001
	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyar TL</u>
Kurumlar vergisi ve fonları	29,301	2,106,976
Ertelenmiş vergi karşılığı	217,722	(15,828)
TOPLAM	<u>247,023</u>	<u>2,091,148</u>

Bilanço tarihi itibarıyla, zamanlama farklarından dolayı oluşan ertelenmiş vergiler aşağıda sunulmuştur:

<u>Banka</u>	2002	2001
	<u>Milyar TL</u>	<u>Milyar TL</u>
Sabit kıymetlerin endekslenmesi	(13,791)	(272)
Kıdem tazminatı karşılığı	(7,820)	(3,632)
IMF'e olan borçların değerlemesi	-	(3,179,116)
Döviz endeksli kredinin değerlemesi	-	294,735
Değerleme hesabının gelir tablosuna sınıflanması	378,378	3,070,211
YP portföy hesabının piyasa fiyatı düzeltilmesi	-	-
Toplam ertelenmiş vergi (aktif)/yükümlülüğü	<u>356,767</u>	<u>181,926</u>

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

19. AKTİF VE PASİFİN VADELERE GÖRE DAĞILIMI

31 Aralık 2002 itibarıyla aktif ve pasiflerin vadelere göre dağılımı aşağıda sunulmuştur:

	Vadesiz Milyar TL	1 Aya Kadar Milyar TL	1 Aydan 3 Aya Kadar Milyar TL	3 Aydan 1 Yıla Kadar Milyar TL	1 Yıl ve Daha Uzun Milyar TL	Toplam Milyar TL
AKTİFLER						
Nakit değerler ve bankalar	1,997,124					1,997,124
Altın rezervleri	2,149,367					2,149,367
Bankalar ve finansal kuruluşlarla bakıyeler		4,584,625				4,584,625
Ticari amaçlı menkul kıymetler		5,261,243	6,078,528	26,430,479	32,836,482	70,606,732
Hazine'den alacaklar						-
Krediler (net)			467,820	28,422	216,027	712,269
Satışa hazır iştirakler	7,819					7,819
Sabit kıymetler (net)	132,536					132,536
Muhtelif alacaklar ve diğer aktifler	6,571	3,963	5,259	148,097	35,534	199,424
Toplam	4,293,417	9,849,831	6,551,607	26,606,998	33,088,043	80,389,896
PASİFLER						
Tedavüldeki banknotlar	7,635,622					7,635,622
Hazine'ye borçlar	3,845	96,867			6,281	106,993
Bankalara ve diğer finansal kuruluşlara borçlar	951	21,384,350				21,385,301
İşçi dövizleri mevduatı					25,347,507	25,347,507
Kamu sektörü mevduatı	4,228,155					4,228,155
Diğer kuruluşlar mevduatı		1,746,853				1,746,853
Repo taahhütlerinden borçlar	2,075,937					2,075,937
Uluslararası Para Fonu'na borçlar					13,266,836	13,266,836
Kurumlar vergisi karşılığı						-
Karşılıklar	42,019					42,019
Muhtelif borçlar ve diğer yükümlülükler	791,023					791,023
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü (net)					356,767	356,767
Sermaye	35,645					35,645
Yedekler	5,759,205					5,759,205
Birikmiş zararlar					(2,387,967)	(2,387,967)
Toplam	20,572,402	23,228,070	-	-	36,589,424	80,389,896

Bazı aktif ve pasifler vadeleri tahminidir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

19. AKTİF VE PASİFİN VADELERE GÖRE DAĞILIMI

31 Aralık 2001 itibarıyla aktif ve pasiflerin vadelere göre dağılımı aşağıda sunulmuştur:

	Vadesiz Milyar TL	1 Aya Kadar Milyar TL	1 Aydan 3 Aya Kadar Milyar TL	3 Aydan 1 Yıla Kadar Milyar TL	1 Yıl ve Daha Uzun Milyar TL	Toplam Milyar TL
AKTİFLER						
Nakit değerler ve bankalar	3,187,897					3,187,897
Altın rezervleri	1,998,090					1,998,090
Bankalar ve finansal kuruluşlarla bakıyeler		9,823,077				9,823,077
Ticari amaçlı menkul kıymetler		11,549,709	14,991,981	9,893,111	43,740,101	80,174,902
Hazine'den alacaklar				230,346		230,346
Krediler (net)	8,876	25,968	21,288	31,307	2,212,117	2,299,556
Satışa hazır iştirakler	7,475					7,475
Sabit kıymetler (net)	148,439					148,439
Muhtelif alacaklar ve diğer aktifler	81,721	1,382		2,719		85,822
Toplam	5,432,498	21,400,136	15,013,269	10,157,483	45,952,218	97,955,604
PASİFLER						
Tedavüldeki banknotlar	6,911,828					6,911,828
Hazine'ye borçlar						-
Bankalara ve diğer finansal kuruluşlara borçlar	1,564	25,325,241				25,326,805
İşçi dövizleri mevduatı					22,691,554	22,691,554
Kamu sektörü mevduatı	3,532,214					3,532,214
Diğer kuruluşlar mevduatı		1,650,348				1,650,348
Repo taahhütlerinden borçlar	1,384,889					1,384,889
Uluslararası Para Fonu'na borçlar					27,038,849	27,038,849
Kurumlar vergisi karşılığı				460,876		460,876
Karşılıklar	23,839					23,839
Muhtelif borçlar ve diğer yükümlülükler	766,324					766,324
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü (net)					181,926	181,926
Sermaye	35,645					35,645
Yedekler	3,280,904					3,280,904
Birikmiş karlar	-			4,669,603		4,669,603
Toplam	15,937,207	26,975,589	-	5,130,479	49,912,329	97,955,604

Bazı aktif ve pasifler vadeleri tahminidir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

20. İLİŞKİLİ KURULUŞLARLA BAKİYELER VE İŞLEMLER

Ekteki mali tablolar aşağıda sunulan ilişkili şirket bakiyelerini kapsamaktadır:

	2002 <u>Milyar TL</u>	2001 <u>Milyar TL</u>
<u>T.C. Hazine Müsteşarlığı</u>		
<u>Alacaklar</u>		
Menkul Değerler		
Devlet İç Borçlanma Senetleri	21,175,166	26,930,281
Döviz Endeksli İç Borçlanma Senetleri	9,741,491	18,156,515
Hazine altın hesabı	6,224	5,786
Dış borç ödemeleri kur farkı	-	230,346
<u>Borçlar</u>		
Peşin ödenmiş geçici vergi ile netleştirilen kurumlar vergisi	(176,242)	460,876
Hazine mevduatı	2,597,210	1,784,363
<u>Gelirler</u>		
Açık piyasa işlemlerinden alınan faizler	1,599,362	7,064,943
<u>Giderler</u>		
Özel işlem vergisi ve Eğitime Katkı Payı	29	41

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).

21. TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER

	2002 <u>Milyar TL</u>	2001 <u>Milyar TL</u>
Emanet kıymetler	149,090,136	134,459,457
Teminat olarak alınan menkul değerler	4,330,095	11,543,867
	<u>153,420,231</u>	<u>146,003,324</u>

Banka'nın yabancı para pozisyonu aşağıda sunulmuştur:

	2002 <u>Milyar TL</u>	2001 <u>Milyar TL</u>
Yabancı para aktifler	58,945,296	64,038,329
Yabancı para pasifler	(40,614,553)	(39,157,231)
Net yabancı para pozisyonu	<u>18,330,743</u>	<u>24,881,098</u>

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

**31 ARALIK 2002 VE 2001 TARİHLERİ İTİBARIYLA
MALİ TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, Türk parasının 31 Aralık 2002'deki satın alma gücü ile Milyar TL olarak ifade edilmiştir (not 2)).